

Verklaring

Hoger algemeen voortgezet onderwijs in Nederland (havo, tot 1999)

Het **hoger algemeen voortgezet onderwijs (havo)** valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en wordt geheel door de rijksoverheid bekostigd. De onderwijssoort wordt geregeld in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO).

De opleiding heeft een nominale studieduur van vijf jaar (leeftijd 12 tot 17 jaar), wordt gevolgd na acht jaar basisonderwijs (leeftijd 4 tot 12 jaar) en maakt deel uit van het Nederlandse systeem van algemeen voortgezet onderwijs. De doelen van de opleiding zijn leerlingen een brede algemene ontwikkeling te geven en ze voor te bereiden voor toegang tot het hoger beroepsonderwijs (hbo).

Sinds de invoering van het havo-diploma 'nieuwe stijl' kunnen de instellingen in het hbo aanvullende eisen stellen aan de toelating. Los van het recht op inschrijving als student aan een instelling voor het hbo kunnen, bij ministeriële regeling, nadere eisen worden gesteld aan het vakkenpakket. Eén of twee vakken moeten dan verplicht deel uitmaken van het eindexamenpakket.

Kandidaten die niet voldoen aan de aanvullende eisen, worden door de hogeschool verplicht om een voorbereidend examen in het betreffende vak af te leggen. Het bestuur van de gekozen instelling bepaalt hoe aan deze verplichting moet worden voldaan. Deze verplichting wordt tijdens het eerste studiejaar of voorafgaand aan de studie uitgevoerd (artikel 7.25 van de Wet op hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek WHW).

Leerlingen die in het bezit willen komen van een havo-diploma dienen in zes vakken examen af te leggen. Het vak Nederlandse taal- en letterkunde en een moderne vreemde taal zijn verplichte eindexamenvakken; de overige vier vakken zijn facultatief.

Om een vergelijking te kunnen maken tussen het Nederlandse waarderingssysteem en het systeem van een ander land, volgt een verklaring van de cijfers 1 tot en met 10:

10 - uitmuntend	5 - bijna voldoende
9 - zeer goed	4 - onvoldoende
8 - goed	3 - zeer onvoldoende
7 - ruim voldoende	2 - slecht
6 - voldoende	1 - zeer slecht